

2.25. Ook moet er volgens het Comité nog het een en ander worden gedaan op het vlak van efficiëntie, vereenvoudiging en transparantie. Voorts pleit het Comité voor een grondige, voorafgaande analyse van de uitdagingen die de uitbreiding met zich meebrengt, en zou het graag zien dat wordt nagegaan hoe de beslissende factoren voor reële convergentie, de zogenaamde „dynamische concurrentiefactoren”, zich naar verwachting zullen ontwikkelen, en hoe deze ontwikkeling kan worden gestimuleerd.

Brussel, 16 juli 2003.

De voorzitter

van het Europees Economisch en Sociaal Comité

R. BRIESCH

Advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité over het „Voorstel voor een richtlijn van de Raad tot wijziging van de Richtlijnen 92/79/EEG en 92/80/EEG, en waarbij Frankrijk wordt gemachtigd de toepassing van een verlaagd accijnstarief op in Corsica tot verbruik aangegeven tabaksproducten te verlengen”

(COM(2003) 186 def. — 2003/0075 (CNS))

(2003/C 234/13)

De Raad van de Europese Unie heeft op 5 mei 2003 besloten het Europees Economisch en Sociaal Comité te raadplegen over het voornoemde voorstel.

De gespecialiseerde afdeling „Economische en Monetaire Unie — economische en sociale samenhang”, die met de voorbereidende werkzaamheden was belast, heeft haar advies op 23 juni 2003 goedgekeurd; rapporteur was de heer Burani.

Het Comité heeft tijdens zijn 401e zitting van 16 en 17 juli 2003 (vergadering van 16 juli) onderhavig advies uitgebracht, dat met 107 stemmen vóór en 4 stemmen tegen, bij 8 onthoudingen werd goedgekeurd.

1. Samenvatting van het Commissiedocument

1.1. Het richtlijnvoorstel betreft een verzoek van Frankrijk voor de verlenging tot 31 december 2009 van de reeds bestaande afwijkende regeling voor Corsica met betrekking tot een lagere tabaksaccijns dan de nationale accijns. De uitzondering is toegestaan in een verklaring in de notulen van de Raad toen twee richtlijnen werden goedgekeurd, te weten 92/79/EEG voor sigaretten en 92/80/EEG voor andere tabaksfabrikaten dan sigaretten. De afwijking, die oorspronkelijk werd toegestaan tot 31 december 1997, mits de accijns geleidelijk werd verhoogd totdat hij op de vermelde datum gelijk zou zijn aan de nationale accijns, is op verzoek van Frankrijk in Richtlijn 1999/81/EG al verlengd tot 31 december 2002.

2.26. Tot slot acht het Comité het van essentieel belang dat de Commissie serieus rekening houdt met de mogelijkheid dat als het cohesiebeleid wegens gebrek aan middelen niet op het huidige niveau kan worden voortgezet, het wellicht nodig zal zijn veel langer door te gaan met het cohesiebeleid, wat extra kosten met zich meebrengt en tot resultaten zal leiden die op veel minder sympathie van de publieke opinie kunnen rekenen.

1.2. Afgezien van de technische uitvoeringsbepalingen van de richtlijnen, die slechts in geringe mate van belang zijn voor de beoordeling van het verzoek, zou deze afwijking betekenen dat in Corsica voor sigaretten een kleinhandelsprijs zou worden gehanteerd die een derde lager ligt dan de prijs op het vasteland, terwijl voor sigaren, cigarillos en andere tabaksfabrikaten dan sigaretten de prijs 15 % lager zou liggen.

1.3. Bij de indiening van het verzoek om een afwijking heeft Frankrijk een pakket belastingmaatregelen gevoegd die zij wil invoeren om aan het eind van de verlangde overgangperiode geleidelijk te komen tot volledige aanpassing aan het tabaksaccijnstarief dat in de rest van Frankrijk geldt.

1.4. Het verzoek om verlenging is gebaseerd op een memorandum van 26 juli 2000 waarin gepleit wordt voor erkenning van het specifieke insulaire karakter van Corsica in de Europese Unie, waarbij een brief van 5 november 2002 is gevoegd waarin de aanvullende termijn noodzakelijk wordt geacht ter bescherming van de sector die in Corsica tabaksfabrikaten produceert en distribueert.

1.5. Volgens Frankrijk zijn er in Corsica 53 personen werkzaam in de sigarettenproductie en zou de extra marge die door de uitzonderingsmaatregel wordt bereikt, een oplossing kunnen bieden voor de bescheidener productiviteit en dus hogere productiekosten dan in de rest van het land: deze situatie is het gevolg van de afgelegen ligging en de topologie van het eiland, met bijbehorende hogere productie- en distributiekosten.

1.6. In de distributiesector zijn op Corsica ca. 350 handelaars werkzaam, die aan ongeveer evenveel personen werk bieden, hoofdzakelijk in de vier, vijf maanden van het toeristenseizoen. Zij zorgen voor regionale dienstverlening, ook in dunbevolkte berggebieden en dragen er aldus toe bij dat de plaatselijke bevolking niet wegtrekt.

1.7. Tijdens een vergadering tussen de Commissie en de Franse regering is erkend dat volledige en onmiddellijke aanpassing aan het normale accijnstarief „het economische en sociale evenwicht van het eiland in gevaar zou kunnen brengen”. Derhalve is een reeks maatregelen voorgesteld om de accijns geleidelijk op te trekken:

- voor sigaretten: voor een jaarlijks maximum van 1 200 ton en tot en met 31 december 2007 bedraagt het totale accijnstarief 35 % van de prijs van de sigaretten die op het eiland het meest verkocht worden; daarna, en tot en met 31 december 2009, zal dit tarief stijgen tot 44 %, om daarna aangepast te worden aan het in de overige Europese Unie geldende accijnstarief (momenteel 58,99 %);
- voor sigaren en „andere tabaksproducten”: er komt een pakket maatregelen dat geldig is tot en met 31 december 2009 en dat is afgestemd op de diverse soorten producten; hierna zijn accijnzen van toepassing die in geheel Frankrijk gelden.

2. Opmerkingen

2.1. Alhoewel de bedragen in deze zaak op zich irrelevant zijn in het licht van de totale inkomsten van de accijns op tabak, rijzen er enkele interessante inhoudelijke problemen en principekwesties. Het EESC wil de aandacht van de Commissie en de Raad op enkele overwegingen vestigen die wellicht het overdenken waard zijn.

2.2. Volgens het Commissiedocument bedraagt volgens de gegevens van de betrokkenen de verkochte hoeveelheid tabak (uitsluitend sigaretten) op Corsica per jaar 1 200 ton. Met een bevolking van minder dan 260 000 inwoners, en rekening houdend met kinderen en waarschijnlijke niet-rokers, verbruikt iedere roker op het eiland een hoeveelheid sigaretten van ongeveer 8 kilo per persoon. Deze hoeveelheid neemt nog af indien men rekening houdt met het verbruik door toeristen (zeker niet allemaal rokers) gedurende een periode die vier à vijf maanden per jaar bedraagt. Ook met deze correctie lijkt de verkochte hoeveelheid sigaretten aanzienlijk boven het niveau te liggen van de feitelijke verbruikerscapaciteit van inwoners en toeristen.

2.3. Men zou dus kunnen aannemen dat een bepaalde hoeveelheid sigaretten (en waarschijnlijk ook andere soorten verwerkte tabak, waarover geen cijfermatige gegevens beschikbaar zijn) bestemd is om te worden „geëxporteerd” naar het vasteland. In zijn advies⁽¹⁾ naar aanleiding van het richtlijnvoorstel van de Raad⁽²⁾ wees het EESC erop dat aankoop van tabak over de grens volstrekt legaal is, mits de in Richtlijn 95/12/EG vermelde hoeveelheden niet worden overschreden; aangezien waarschijnlijk enorme hoeveelheden echter niet bestemd zijn voor verbruik op het eiland, rijst de vraag of de richtlijn altijd wordt nageleefd en of er geen sprake is van illegale handel. Deze twijfel lijkt niet geheel ongerechtvaardigd.

2.4. Of de tabak het eiland nu legaal of illegaal verlaat, de geringere inkomsten voor de Franse overheid hebben een zekere omvang. In het licht van de geringere inkomsten is het de vraag of 53 arbeidsplaatsen behouden moeten worden worden voor de productie van sigaretten, een productie van een minimale omvang gezien de behoefte. Zonder inhoudelijk in te gaan op de vermeende hogere productiekosten lijkt het betwistbaar of de in het Commissiedocument aangehaalde distributiekosten hoger zijn voor op het eiland geproduceerde sigaretten dan voor sigaretten die over zee of per vliegtuig van het vasteland moeten worden aangevoerd.

2.5. Ook bij de distributie lijken kanttekeningen te kunnen worden geplaatst. Geen enkele handelaar verkoopt uitsluitend sigaretten, dus in de 350 winkels waar in het toeristenseizoen personeel wordt aangenomen om de stijgende verkoop het hoofd te bieden (volgens het document bijna 350 personen), gebeurt dat — gelukkig — voor heel andere zaken dan de verkoop van tabak. Verder is het opmerkelijk dat volgens „Overweging 3” van de richtlijn de meeste detailhandelaren in

⁽¹⁾ PB C 36 van 8.2.2001, blz. 111.

⁽²⁾ COM(2001) 133 def.

zeer dunbevolkte berggebieden gevestigd zijn: het is echter onwaarschijnlijk dat zij zoveel verkopen dat zij gedwongen zijn om behalve hun familieleden extra personeel in te zetten.

2.6. Het geheel overziende meent het EESC dat de vrijstellingsmaatregelen slechts zeer ten dele gerechtvaardigd worden door de in „Overweging 5” genoemde noodzaak „om het economische en sociale evenwicht van het eiland niet in gevaar te brengen”; tevens moet worden opgemerkt dat de in het document van de Franse overheid vermelde omstandigheden, en die overgenomen zijn door de Commissie, over het „specifieke insulaire karakter van Corsica” en over de moeilijkheden als gevolg van de „afgelegen ligging en de

topologie van het eiland” voor bijna alle eilanden van de EU gelden, en soms in heel wat sterkere mate.

2.7. Alles bij elkaar genomen is het EESC van oordeel dat de onderhavige maatregel in het licht van de aangevoerde argumenten nauwelijks te rechtvaardigen valt, en dat men zich kan afvragen of het hier niet om staatssteun gaat in plaats van om een tijdelijke maatregel voor belastingvrijstelling; anderzijds is het EESC zich bewust van de overbekende politieke omstandigheden en van de betrekkingen tussen het eiland en het moederland. Een afwijzing zou gevolgen hebben die de betrekkelijk geringe waarde van dit vraagstuk verre zouden overtreffen. Schoorvoetend dus, maar in het besef van zijn verantwoordelijkheid, hecht het EESC zijn goedkeuring aan onderhavig richtlijnvoorstel.

Brussel, 16 juli 2003.

De voorzitter

van het Europees Economisch en Sociaal Comité

R. BRIESCH

Advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité over het „Voorstel voor een beschikking van het Europees Parlement en de Raad betreffende een bewakingssysteem voor de uitstoot van broeikasgassen in de Gemeenschap en de tenuitvoerlegging van het Protocol van Kyoto”

(COM(2003) 51 def.—2003/0029 (COD))

(2003/C 234/14)

De Raad heeft op 19 februari 2003 besloten, overeenkomstig de bepalingen van de artikel 175, lid 1, van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, het Europees Economisch en Sociaal Comité te raadplegen over het voornoemde voorstel.

De gespecialiseerde afdeling „Landbouw, plattelandontwikkeling en milieu”, die met de voorbereiding van de desbetreffende werkzaamheden was belast, heeft haar advies op 27 juni 2003 goedgekeurd. Rapporteur was mevrouw Le Nouail Marliere.

Het Europees Economisch en Sociaal Comité heeft tijdens zijn 401e zitting van 16 en 17 juli 2003 (vergadering van 16 juli) het volgende advies met 106 stemmen vóór, bij 8 onthoudingen, goedgekeurd.

1. Inleiding

1.1. Het is wetenschappelijk bewezen⁽¹⁾ dat er nu reeds sprake is van klimaatverandering, en er zijn nieuwe en sterkere aanwijzingen dat de opwarming die de afgelopen 50 jaar is waargenomen, voor het grootste deel is toe te schrijven aan

menselijke activiteiten. De concentratie kooldioxide in de atmosfeer is in 25 jaar met 31 % toegenomen, de gemiddelde temperatuur op aarde is sinds 1861 met 0,6 °C gestegen en indien geen uitstootbeperkende maatregelen worden genomen, zullen deze veranderingen zich nog sneller doorzetten en zal de gemiddelde temperatuur aan het aardoppervlak in de komende 100 jaar naar verwachting met 1,4 tot 5,8 °C toenemen, waarbij de zeespiegel met tussen 0,1 en 0,9 m zal stijgen⁽²⁾.

⁽¹⁾ Zie het „Derde evaluatierapport (2001)” van de IPCC (Intergouvernementele groep voor klimaatveranderingen) en de door de Europese Commissie gepubliceerde studie over de vooruitzichten voor het mondiale beleid inzake energie, technologie en klimaat.

⁽²⁾ Europe's environment: the third assessment, Europees Milieuagentschap, Kopenhagen, 2003, blz. 91.